

1990 var trådt tilbage som Chiles præsident – nød immunitet for handlinger begået i hans præsidentperiode, blev sagen indbragt for House of Lords.

Den 24. marts 1999 traf House of Lords med deltagelse af 7 dommere (såkaldte Law Lords) afgørelse om spørgsmålet om udlevering af Pinochet fra Storbritannien til strafforfølgning i Spanien (jf. 2 WLR 827). En tidligere afgørelse fra House of Lords af 25. november 1998 var den 17. december 1998 blevet ophævet, idet en af flertallets dommere i den første afgørelse måtte anses for at have været inhabil.

Seks af de syv dommere i House of Lords fandt, at Augusto Pinochet kunne udleveres til Spanien med henblik på strafforfølgning.

For så vidt angår spørgsmålet om immunitet var det opfattelsen hos seks af de syv dommere i House of Lords, der deltog i afgørelsen, at Pinochet ikke nød immunitet som forhenværende statsoverhoved.

Pinochet nød således ikke immunitet *ratione materiae* mod strafforfølgning for de påståede overtrædelser af torturkonventionen begået efter den 29. september 1988. Både Chile, Spanien og Storbritannien har ratificeret torturkonventionen. Efter torturkonventionen har de deltagende stater universel jurisdiktion, og konventionen forpligter de deltagende stater til at sikre, at enhver torturhandling er strafbar i overensstemmelse med straffelovgivningen. Torturhandlinger skal efter konventionen være begået af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør, eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. Statsoverhoveder er omfattet heraf. Hvis man lagde til grund, at immunitet *ratione materiae* beskytter forhenværende statsoverhoveder mod strafforfølgning for påståede torturhandlinger begået, mens den pågældende var statsoverhoved, ville det ifølge den dommer, som var 1. voterende i sagen

»... follow that there can be no case outside Chile in which a successful prosecution for torture can be brought unless the state of Chile is prepared to waive its rights to its officials immunity. Therefore the whole elaborate structure of universal jurisdiction over torture committed by officials is rendered abortive and one of the main objectives of the Torture Convention – to provide a system under which there can be no safe haven for torturers – will have been frustrated.«

Konklusionen var derfor, at det ville være uforeneligt med torturkonventionens regelsæt, hvis et tidligere statsoverhoved ikke kunne strafforfølges for tortur i denne situation på grund af den pågældendes immunitet *ratione materiae*.

Da Augusto Pinochet trådte tilbage som præsident i Chile i 1990, var der ikke i den konkrete sag spørgsmål om udlevering af et fungerende statsoverhoved til strafforfølgning. Af House of Lords afgørelse af 24. marts 1999 fremgår det dog udtrykkeligt, at hvis Pinochet på daværende tidspunkt havde været fungerende statsoverhoved i Chile, ville han som sådan have nydt fuld immunitet *ratione personae* på samme måde som en fungerende ambassadør. Dette er udtrykt således af den dommer, der var 1. voterende:

»This immunity enjoyed by a head of state in power and an ambassador in post is a complete immunity attaching to the person of the head of state or ambassador rendering him immune from all actions or prosecutions whether or not they relate to matters done for the benefit of the state. Such immunity is said to be granted *ratione personae*.

...«

4. I begrundelsen for spørgsmålet er der henvist til nogle artikler i Ekstra Bladet den 16.-18. august 2001 om det spørgsmål, der foreligger i forbindelse med den israelske ambassadør i Danmark, nemlig spørgsmålet om betydningen af diplomatisk immunitet i forhold til torturkonventionens regler.

Det centrale spørgsmål i Pinochet-sagen var som nævnt, om Pinochet – som forhenværende statsoverhoved – fortsat nød immunitet for handlinger begået, mens han var statsoverhoved (immunitet *ratione materiae*). De anklager, der er fremført mod den israelske ambassadør, vedrører handlinger begået, før den pågældende blev omfattet af den diplomatiske immunitet. Den israelske ambassadør nyder – mens han virker som ambassadør i Danmark – immunitet *ratione personae*.

Det spørgsmål, der blev afgjort ved House of Lords ovennævnte afgørelse af 24. marts 1999 i Pinochet-sagen, er således væsensforskelligt fra det spørgsmål, der nu er blevet rejst i forbindelse med den israelske ambassadør i Danmark. Som anført er der imidlertid i afgørelsen fra House of Lords givet udtryk for, at hverken et